

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Verdachten \(in Strafzaken\)](#) > 1 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

1 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

A. Ik ben een buitenlandse onderdaan: heeft dat invloed op het onderzoek?

Strafvervolgning kan worden ingesteld tegen iedere persoon die een strafbaar feit heeft gepleegd en valt onder de bevoegdheid van de Maltese instanties. Tijdens het onderzoek worden voor buitenlanders dezelfde procedures gevolgd als die voor Maltese burgers. Desalniettemin garandeert de wetgeving bepaalde rechten voor verdachten die geen onderdaan of inwoner van Malta zijn, met name het recht op de diensten van een tolk als zij het Maltees niet spreken of verstaan, evenals het recht op communicatie met hun consulaat zolang zij vastzitten.

B. Uit welke fasen bestaat een onderzoek?

i. Bewijsgaring/bevoegdheden van de onderzoekers

Wanneer de politie een melding, informatie of klacht ontvangt, treedt er een strafrechtelijke procedure in werking. Na ontvangst van de melding, informatie of klacht stelt de politie een onderzoek in en gaat zij over tot het verzamelen van bewijsmateriaal om vast te stellen of er een strafbaar feit is gepleegd en, zo ja, wie daarvoor aansprakelijk moet worden gehouden.

Daartoe is de politie wettelijk bevoegd iedereen die informatie over het onderzochte strafbare feit zou kunnen hebben, te dwingen die informatie te verstrekken. Het gaat daarbij met name om het verzamelen van materiële bewijsmiddelen en getuigenverklaringen.

ii. Inverzekeringstelling

Wanneer wordt vastgesteld dat er redelijke gronden zijn om te vermoeden dat een persoon een strafbaar feit heeft gepleegd, kan de politie de rechter verzoeken om een aanhoudingsbevel tegen de verdachte. In bepaalde situaties kan de politie voor haar onderzoek ook tot aanhouding overgaan zonder dat daarvoor een bevel van de rechter nodig is.

Bij zijn aanhouding wordt de verdachte in een voor hem verstaanbare taal gewezen op zijn rechten, waaronder het recht op informatie over de aanleiding voor zijn aanhouding, het zwijgrecht en het recht een advocaat van zijn keuze te raadplegen. Ook ontvangt de verdachte een kopie van de informatie over zijn rechten.

In deze fase mag de politie de inverzekeringgestelde fouilleren om eventuele bewijsmiddelen in verband met het strafbare feit te vinden, om vast te stellen of er reden is om aan te nemen dat hij een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen, dan wel of hij in bezit is van een voorwerp waarmee hij zich aan de inverzekeringstelling zou kunnen onttrekken.

De politie kan ook lichaamsstoffen en vingerafdrukken bij hem afnemen. Met de juiste toestemming kan DNA worden afgenomen en geregistreerd. Als de betrokkene weigert zijn vingerafdrukken af te staan, kan hij daartoe worden gedwongen op bevel van de rechter. Het afstaan van DNA-materiaal mag echter niet worden afgedwongen.

iii. Verhoor:

De verdachte kan door de politie worden verhoord in verband met een strafbaar feit waarnaar een onderzoek is ingesteld. Tijdens het verhoor kan de politie alle vragen stellen die haar kunnen helpen informatie te verzamelen

die als bewijsmateriaal kan dienen, hetzij belastend hetzij ontlastend. De verdachte kan vragen om tijdens het verhoor te worden bijgestaan door een advocaat van zijn keuze.

iv. Voorlopige hechtenis

In de Maltese wetgeving is bepaald dat een verdachte niet langer in hechtenis mag doorbrengen dan nodig is, en in geen geval langer dan 48 uur. In de tijd dat de verdachte zich in hechtenis bevindt, moet de politie bepalen of zij de verdachte onmiddellijk onder arrest voor een rechter brengt, dan wel vrijlaat omdat er geen redelijk vermoeden van schuld meer bestaat of omdat zij nader onderzoek wil verrichten alvorens te besluiten de zaak voor te leggen aan de rechter.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het onderzoek?

i. Kom ik in aanmerking voor een tolk en voor de vertaling van documenten?

Als u de taal van de politie of andere bevoegde instanties niet spreekt of verstaat, hebt u recht op gratis ondersteuning door een tolk.

De tolk kan u bijstaan tijdens uw onderhoud met uw advocaat en mag niet onthullen wat er tijdens dat onderhoud is besproken.

U hebt in ieder geval recht op vertaling van de relevante gedeeltes uit essentiële documenten, waaronder ieder door een rechter of magistraat uitgevaardigd bevel tot aanhouding of voorlopige hechtenis, iedere aanklacht of tenlastelegging en ieder vonnis. In sommige gevallen kunt u een mondelinge vertaling of een vertaalde samenvatting ontvangen.

ii. Heb ik recht op toegang tot informatie en tot het zaakdossier?

Wanneer u bent aangehouden en in hechtenis bent genomen, hebt u of heeft uw advocaat recht op toegang tot de essentiële documenten die nodig zijn om de aanhouding of hechtenis aan te vechten.

Als uw zaak voor de rechter wordt gebracht, hebt u of heeft uw advocaat recht op toegang tot materiële bewijsstukken die voor of tegen u spreken.

iii. Heb ik recht op toegang tot een advocaat en het recht een derde op de hoogte te stellen van mijn situatie?

Tijdens uw hechtenis hebt u recht op toegang tot een advocaat. Dat recht hebt u vanaf het moment dat u in hechtenis wordt genomen en vóór uw verhoor.

U hebt het recht een overzicht van advocaten en een overzicht van raadslieden te ontvangen en een van hen te kiezen om u bij te staan, of u kunt kiezen voor bijstand door een ambtshalve toegewezen advocaat. In laatstgenoemd geval is uw rechtsbijstand gratis.

Het is niet aan de politie u de naam te opperen van een advocaat op wie u tijdens uw aanhouding of hechtenis een beroep kunt doen.

U en uw advocaat hebben het recht uiterlijk één uur voor aanvang van het verhoor in kennis te worden gebracht van het vermeende strafbare feit waarover u wordt ondervraagd. Die informatie moet u ten minste één uur voor het begin van het verhoor ter beschikking worden gesteld.

Nadat u in hechtenis bent genomen, hebt u het recht bijeen te komen met uw advocaat en vertrouwelijk met hem te communiceren, ook voordat u door de politie wordt ondervraagd.

Uw advocaat kan bij uw verhoor aanwezig zijn en er actief aan deelnemen.

Tijdens het gehele verhoor moeten alle antwoorden en procedures in verband met de ondervraging van de

verdachte of inverdenkinggestelde worden opgenomen met audiovisuele middelen, als dat mogelijk is volgens de functionaris die het verhoor afneemt; u hebt het recht na afloop van het verhoor een kopie van de opname te ontvangen.

U hebt het recht op de aanwezigheid van uw advocaat bij de volgende opsporingshandelingen of vormen van bewijsgraring:

1. zitting om de identiteit van verdachten vast te stellen;
2. confrontaties;
3. reconstructie van de plaats van het strafbare feit.

Als u uw recht op toegang tot een advocaat uitoefent, moet de vertrouwelijke aard van de communicatie met uw advocaat worden gerespecteerd.

Wanneer u wordt aangehouden, moet u worden gewezen op uw recht dat ten minste één persoon, zoals een ouder, docent of iemand anders van uw keuze, in kennis wordt gesteld van uw vrijheidsontneming.

In bepaalde bij wet bepaalde gevallen kan het recht een derde in kennis te stellen van uw detentie tijdelijk worden beperkt.

In die gevallen kan de politie u daarover informeren.

Als u buitenlander bent, kunt u de politie laten weten dat u wilt dat uw consulaat of ambassade op de hoogte wordt gebracht van uw detentie.

U kunt de politie ook laten weten dat u contact wilt opnemen met een medewerker van uw consulaat of ambassade.

iv. Heb ik recht op rechtsbijstand?

De politie zal u vragen door welke advocaat of adviseur u zich wilt laten bijstaan. Zij zal u ook vragen of u wilt worden bijgestaan door een ambtshalve toegewezen advocaat. Als u voor laatstgenoemde mogelijkheid kiest, is de u verleende rechtsbijstand gratis.

Bij uw aanhouding is het juridisch advies beperkt tot één uur voorafgaand aan het verhoor. U kunt vragen om telefonisch advies.

v. Wat belangrijk is te weten over de volgende punten:

a. Het vermoeden van onschuld

Niettegenstaande alle preventieve maatregelen die kunnen worden genomen in het belang van de rechtsbedeling, wordt iedere verdachte geacht onschuldig te zijn tot de rechtbank waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, bij definitieve en onherroepelijke beslissing bepaalt dat hij schuldig is aan het strafbare feit.

b. Het zwijgrecht en het recht niet tegen zichzelf te getuigen

Wanneer u wordt ondervraagd door de politie of andere bevoegde instanties, hebt u het recht te zwijgen en niet tegen uzelf te getuigen.

U kunt uw advocaat vragen u daarin bij te staan.

c. De bewijslast

De bewijslast voor het aantonen van de schuld van de verdachte ligt bij de openbare aanklager, behalve in de specifieke gevallen waarin de verdachte of inverdenkinggestelde wettelijk verplicht is bepaalde feiten te bewijzen.

Als er redelijke twijfel over de schuldvraag bestaat, moet de verdachte daarvan steeds het voordeel worden gegeven, ook in het oordeel van de rechter over de vraag of de verdachte moet worden vrijgesproken.

De verdachte of in verdenking gestelde kan de tegen hem aangevoerde bewijsmiddelen aanvechten. Indien de bewijsmiddelen betrekking hebben op getuigen, kan de verdachte die getuigen ondervragen of zijn eigen getuigen oproepen om hun verklaring te betwisten.

In het geval van bewijsstukken kan de verdachte of in verdenking gestelde de getuige of de gerechtelijke deskundigen die de stukken hebben opgesteld, ondervragen, of zelf getuigen oproepen om die bewijsstukken aan te vechten. Het is de verdachte echter niet toegestaan zelf een deskundigenrapport te laten opstellen. Een deskundigenrapport kan alleen worden aangevochten door de gerechtelijk deskundige te ondervragen over zijn bevindingen of bevoegdheid.

Verder kan de verdachte of in verdenking gestelde getuigen oproepen en bewijsstukken overleggen om zijn verdediging te onderbouwen.

Voor procedures die voor de strafrechter plaatsvinden, geldt een wettelijke termijn die ingaat op het moment dat de verdachte de tenlastelegging ontvangt, en waarbinnen de verdachte moet aangeven welke getuigen hij tijdens het proces wil oproepen en welke andere bewijsmiddelen hij wil aanvoeren om zijn verdediging te onderbouwen. Die beperking is niet van toepassing op procedures die worden behandeld door de justitiële rechtbank (*Court of Magistrates*).

v. Welke speciale waarborgen zijn er voor kinderen?

Als de getuige of het slachtoffer van een vermeend strafbaar feit minderjarig is, is het bij de politie en de rechtbanken gebruikelijk dat minderjarigen voor zover mogelijk niet worden opgeroepen om voor de rechter te verschijnen; dat is echter niet altijd mogelijk. Gewoonlijk laat de rechter minderjarige getuigen hun verklaring afleggen via een videoconferentie. Een minderjarig slachtoffer wordt door de rechter (met ondersteuning door een kinderpsycholoog) per videoconferentie gehoord in een speciaal daarvoor bestemde ruimte die zich in het gerechtsgebouw kan bevinden, zodat de minderjarige en de verdachte niet samen in één ruimte zijn. Wettelijk zijn de rechtbanken, met name de jeugdrechtbank, bevoegd tot aanwijzing van een kinderadvocaat (hoofdstuk 602, artikel 25, en subsidiaire wetgeving 12.20) om de rechten van minderjarigen te verdedigen, ongeacht of zij slachtoffer of verdachte zijn. Dat blijkt ook duidelijk uit hoofdstuk 602 van de Maltese wetgeving, en zeker uit de kindwet. Dat hoofdstuk vermeldt ook een ingerichte ruimte buiten het gerechtsgebouw, een zogeheten "kinderhuis", voor het verhoor van kwetsbare minderjarige slachtoffers, zowel door de magistratuur als door een groep daartoe opgeleide deskundigen (de "onderzoekers voor kinderen").

vii. Welke speciale waarborgen zijn er voor kwetsbare verdachten?

In de eerste plaats wordt een aangehouden persoon onder "permanent toezicht" geplaatst als er wordt geoordeeld dat het gezien zijn psychologische en fysieke toestand of de aard van het strafbare feit nodig is hem tijdens het onderzoek in verzekering te stellen, waarbij omwille van zijn gezondheid de cel 24/7 wordt bewaakt door een politieambtenaar. Zoals bij alle verdachten of aangehouden personen het geval is, wordt aan de betrokkene die daarom vraagt, onmiddellijk medische bijstand verleend, inclusief het vervoer naar een kliniek of ziekenhuis, al naargelang de omstandigheden. Als een arts na onderzoek van de kwetsbare verdachte verklaart dat hij niet in een cel zou moeten worden vastgehouden, wordt de onderzoeksambtenaar daarvan onmiddellijk in kennis gesteld en worden dienovereenkomstig corrigerende maatregelen genomen (zoals vrijlating op borgtocht).

D. Welke wettelijke termijnen gelden er tijdens een onderzoek?

De wettelijke termijnen tijdens een onderzoek hangen voornamelijk af van de aard van het strafbare feit. Op alle strafbare feiten staat een in het wetboek van strafrecht bepaalde straf. Zo zijn in het bepaalde over verjaring in hoofdstuk 9, artikel 688, van de Maltese wetgeving de standaardcriteria vastgelegd voor de wettelijke termijnen waarbinnen een strafbaar feit kan worden onderzocht. Na het verstrijken van de betrokken termijn is de verjaring van toepassing en is het onderzoek door de politie verlopen. Daarbij moet worden opgemerkt dat overeenkomstig hoofdstuk 9, artikel 692, van de Maltese wetgeving de verjaringstermijn niet ingaat indien in het kader van een strafprocedure de identiteit van de vermeende dader niet bekend is en dit niet te wijten is aan een fout van de onderzoeksambtenaar. Een dergelijke situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen in een moordzaak waarbij er wel een slachtoffer is, maar er geen aanwijzingen over de identiteit van de dader van de strafbare feiten zijn.

E. Wat zijn de voorbereidende fasen van het proces en met name de andere oplossingen dan voorlopige hechtenis en de mogelijkheid om terug te keren naar het land van herkomst (Europees surveillancebevel)?

Voordat de zaak voor de rechter kan worden gebracht, moeten de volgende voorbereidende werkzaamheden worden verricht:

- oproeping van getuigen in de zaak;
- in het geval van oproeping via een dagvaarding moet de openbare aanklager erop toezien dat de dagvaarding met de aan de verdachte ten laste gelegde feiten wordt betekend overeenkomstig de wettelijke voorschriften;
- tenzij het om een strafbaar feit gaat dat het bureau van de procureur-generaal rechtstreeks aangaat, moet de openbare aanklager de zaak, en met name de tenlastelegging, met dit bureau bespreken, in het bijzonder in het geval van een complexe zaak;
- in het geval van oproeping van een verdachte onder arrest moet de openbare aanklager de advocaat van de verdachte daarvan in kennis stellen en wordt de verdachte onder politiebegeleiding voor de rechter gebracht.

Andere oplossingen voor voorlopige hechtenis zijn onder meer gevallen waarin de betrokkene wordt gedagvaard, of waarin hij op borgtocht wordt vrijgelaten tot de onderzoeker zijn onderzoek heeft afgerond en de betrokkene wordt opgeroepen, hetzij onder arrest, hetzij via een dagvaarding.

Voor de mogelijkheid van terugkeer naar het land van herkomst zijn ad-hocprocedures vereist die onder de bevoegdheid van de procureur-generaal vallen. Die procedures zijn alleen van toepassing in specifieke gevallen, bijvoorbeeld een uitleveringsverzoek of een verzoek van een veroordeelde aan de bevoegde plaatselijke instanties en aan de autoriteiten van het land waar hij zijn verblijfplaats heeft, om zijn resterende gevangenisstraf in zijn eigen land te ondergaan.

■ Laatste update: 11/08/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.